

Gemeente Renkum

Van	Kenmerk
J. (Joa) Maouche	116108
Aan	Kopie aan
Leden van de gemeenteraad	
Datum	Onderwerp
21 april 2020	Hoofdpijnen bestrijding eikenprocessierups 2020

Beste raadsleden,

Met deze raadsbrief informeren wij u over de voorgenomen bestrijding van de eikenprocessierups in het komende seizoen.

Aanleiding

Al jarenlang komt de eikenprocessievlinder binnen onze gemeente voor. De laatste jaren neemt de overlast van de rups van deze vlinder toe, met als (voorlopig) hoogtepunt de plaag in 2019. Veel van onze inwoners ervaren overlast en hinder van de brandhaartjes van deze rups. De uren en kosten voor de bestrijding rezen de pan uit, waardoor andere werkzaamheden niet konden worden uitgevoerd. Ook de door ons ingehuurde bedrijven hadden te weinig capaciteit, omdat de plaagdruk in grote delen van Nederland veel groter was dan verwacht. Dit jaar willen we beter zijn voorbereid op een hoge plaagdruk en de negatieve gevolgen van de plaag in 2019 zoveel mogelijk voorkomen.

Voorkomen van de plaag

In het afgelopen jaar hebben we diverse maatregelen getroffen om een nieuwe plaag te voorkomen. De nadruk daarbij ligt op het stimuleren van de leefomgeving van de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups. Dit zijn met name vogels (o.a. mezen) en insecten (o.a. diverse gaasvliegen en sluipwespen). Wij maken dankbaar gebruik van landelijk objectieve informatie die ons wordt aangereikt door het Kennisplatform Eikenprocessierups.

In 2017 en 2018 hebben we (samen met Provincie Gelderland en enkele andere gemeenten) meegewerkt aan een proef door de Vlinderstichting met bloemrijke bermen aan de Telefoonweg. Ook in 2020 vindt er aan de Telefoonweg een proef plaats met het uitzetten van larven van gaasvliegen.

Concrete maatregelen die we hebben genomen is het aanpassen van het maaibeleid van onze bermen. Op delen waar dat mogelijk is maaien we minder en/of later in het seizoen ten gunste van de insecten.

Omstreeks de jaarwisseling hebben we 200 mezenkasten gekocht. Daarvan hebben we 100 kasten opgehangen in onze eigen bomen en 100 kasten uitgedeeld onder inwoners. Deze mezenkasten zijn gemaakt in de houtwerkplaats van Werk Op Maat in Renkum door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De 100 uitgedeelde kasten vonden gretig aftrek. De publiciteit rond dit onderwerp heeft diverse groepen inwoners aangespoord om het initiatief te nemen om zelf nestkastjes te maken en op te hangen.

Met het ophangen van nestkastjes, zijn er niet opeens veel meer mezen. Maar mezen worden nu wel meer richting de eiken gelokt. Bijkomend voordeel is dat door de publiciteit we ook de mogelijkheid krijgen onze inwoners te informeren over het belang van een groene tuin en het terugdringen van bestrijdingsmiddelen in en rond de tuin.

Bestrijding 2020

Evenals vorige jaren gaan we de rups op verschillende manieren bestrijden. Dit doen we overigens alleen bij bomen in gemeentelijk eigendom. Op enkele locaties zullen we spuiten met een bacteriepreparaat en/of nematoden (dat zijn aaltjes die parasiteren op de rups). Die locaties worden uitgezocht op basis van de aanwezigheid van rupsen. Daarbij maken we gebruik van de informatie van vorig jaar. Belangrijk daarbij is dat we niet spuiten in gebieden waar bijzondere vlinders voorkomen. De beheerkaart van de Vlinderstichting, die gratis ter beschikking wordt gesteld door Provincie Gelderland, is daarbij de leidraad.

Op locaties waar in de loop van het seizoen nesten vormen op plekken waar niet wordt gespoten, of het spuiten onvoldoende effectief blijkt, gaan we de nesten laten verwijderen. Het betreffende bedrijf heeft ons toegezegd daar meer capaciteit dan vorig jaar voor te reserveren, zodat het risico op een capaciteitstekort minder groot is. Bij een piek aan meldingen gaan we prioriteren waar we eerst gaan bestrijden:

1. Plekken met kwetsbare groepen (scholen, kinderopvang, seniorenwoningen)
2. Recreatieve routes
3. Woonomgeving

Wat we wezenlijk anders gaan doen is dat we, meer dan vorig jaar, actief op zoek gaan naar de rupsen, in plaats van alleen af te gaan op meldingen. Op deze wijze kunnen we pro-actiever handelen met het bestrijden. Meldingen gaan we op een interactieve kaart weergeven, zodat we sneller kunnen handelen en meer data opbouwen voor de bestrijding in de komende jaren. Om de eigen dienst te ontlasten, huren we voor een beperkt aantal uren een externe regisseur in. Daarmee kunnen onze reguliere werkzaamheden doorgang vinden.

Coronacrisis

Op het moment van schrijven (17 april) lijkt de coronacrisis slechts geringe invloed te hebben op de bestrijding van de eikenprocessierups. Door het anders gebruiken van locaties, zoals scholen, kan dit van invloed zijn op de keuzes van de gebieden die prioriteit krijgen bij het spuiten en verwijderen van de nesten. Ook het inwerken van de externe regisseur is lastiger dan in tijden zonder crisis.

Het externe bedrijf dat de bestrijding uitvoert ziet momenteel nog geen problemen. Het ziektepercentage onder medewerkers en de beschikbaarheid van beschermende kleding is nog op normaal niveau.

Bestrijding na 2020

Dit jaar stellen we beleidsregels op voor klimaatadaptatie, ziekten en plagen. Daarmee willen we de blik vooruit richten en een inschatting te maken waar we in de toekomst rekening mee moeten houden. Hierin worden ook plagen als eikenprocessierups meegenomen. De bedoeling is dat we in de toekomst minder op ad-hoc basis handelen, maar daar meer structuur in aanbrengen. De beleidsregels geven inzicht in een goede afweging tussen de diverse belangen (volksgezondheid, biodiversiteit, financiën, organisatie, etc.).

Financiën

Met het opstellen van de beleidsregels voor de toekomst, willen we daar ook de begroting voor inrichten door de kosten voor ziekten, plagen en klimaatadaptatie apart inzichtelijk te maken en te begroten. In 2020 is dit nog niet het geval en handelen we nog op ad-hoc basis.

Onderwerp

Hoofdlijnen bestrijden eikenprocessierups 2020

Datum

17 april 2020

Kenmerk

116108

Pagina

2 van 3

Voor dit jaar verwachten we € 75.000,- kwijt te zijn aan de bestrijding van de eikenprocessierups. Voor een deel van de kosten (€ 39.800,-) doen we een beroep op de stelpost 'onvoorzien'. Het andere deel (€ 35.200,-) nemen we op in de voorjaarsnota.

Onderwerp

Hoofdpijnen bestrijden eikenprocessierups 2020

Datum

17 april 2020

Kenmerk

116108

Pagina

3 van 3